

Af Indenrigsministeren. (Tiltraadt af Udvalget):

§ 9 forandres saaledes:

Borgerlige Raadmænd kunne bekliffes i enhver Kjøbstad, hvor Borgerrepræsentationen anseer det hensigtsmæssigt, og de valgberettigede Skatydere ved en Raadstueafsamling derfor erklære sig.

Begge Endringsforslagene med de dertil hørende §§ 3, 4 og 9 samt Lovforslaget i dets Heelhed fattes under Et under Forhandling.

Indenrigsministeren: Jeg har stillet det første Endringsforslag, at første Stykke af § 3 forandres, fordi jeg, naar jeg ikke kan opnaae det, som efter min Mening er det Bedste, har troet at burde forsøge paa at opnaae det Næstbedste. Jeg maa vedblivende være af den Overbeviisning, at det Bedste vilde være, at man lader Medlemmerne til Specialcommissionserne i Kjøbstæderne fremdeles vælges af Borgerrepræsentationen, fordi man efter min Formening vil erholde større Sikkerhed for, at der til Communesens Tarev bliver taget tilbørligt Hensyn, naar det overlades til Borgerrepræsentanterne at foretage disse Valg, idet disse i Almindelighed ville vide at tage de Hensyn i Betragtning, som bør tages og som ikke altid fuldstændige ville være tilstede i de samlede Bælgeres Bevidsthed i selve Valgmomentet. Paa den anden Side har imidlertid det ærede Thing ved sin Afstemning tilkjendegivet, at det til Specialcommissionserne foretrækker directe Valg, saa at Spørgsmaalet nu her ikke foreligger, om directe eller indirecte Valg bør finde Sted, men Spørgsmaalet er blot, om den Betingelse, der er opstillet for at kunne foretage disse directe Valg, den nemlig, at over Halvdelen af Bælgerne 8 Dage forud skriftlig skulde forlange det, er heldig eller ikke, og jeg kan aldeles ikke indsee, at den er heldig. Efter min Formening maa man gjøre Et af To, enten maa man bestemt erklære sig for, at man antager, at de directe Valg ville give det bedste Resultat, eller ogsaa maa man komme til den modsatte Anskuelse. Opstiller man derimod en saadan Betingelse, som blev vedtagen

ved anden Behandling, at over Halvdelen af Bælgerne skulde være enige om 8 Dage forud at erklære, at de ønske disse directe Valg, saa gjør man en saadan Bestemmelse i de fleste Tilfælde illusorisk, idet jeg tør sige, at ikke i eet af hundrede Tilfælde vil der opnaaes Underkrifter af Halvdelen af Bælgerne. Men selv om dette bliver Tilfældet, selv om det lykkes paa Grund af en øieblikkelig Stemning, en Partibevegelse i Communen at opfylde denne Betingelse, at over Halvdelen af Bælgerne erklærer sig for det directe Valg, saa forekommer det mig dog at være vist, at netop en saadan Partibevegelse er af den Bestaffenhed, at det ikke vilde være heldigt, om den fik et skarpt Udtryk i Communen, ligesom det ogsaa forekommer mig at være klart, at dersom der i Communen virkelig er en stærk Stemning for, at en enkelt Mand har særlige Udseenskaber til at komme ind i en enkelt Commission, da vil den ogsaa gjøre sig gjældende i selve Borgerrepræsentationen, saa at denne, om Valget overlades til den, vilde foretage det samme Valg, som Partibevegelsen havde til Formaal. Det, jeg frygter for, vil blive Tilfældet, naar man beholder den einhandlede Betingelse, som ved anden Behandling blev opstillet af det ærede Udvalg og vedtaget af det høitærede Thing, er, at man kun vil benytte det directe Valg som Følge af en øieblikkelig Partibevegelse, og det troer jeg vilde være meget uheldigt. Sagen staaer derfor saaledes for mig, at enten maa man ville det directe Valg heelt eller ogsaa maa man ville det indirecte Valg heelt, men at ville det directe Valg paa den nævnte Betingelse er efter min Mening deels inconsequent og deels en Halvhed, ligesom det ogsaa er illusorisk, naar man troer at vinde Noget derved, og derfor kan jeg paa ingen Maade finde det rigtigt at gaae ind derpaa. Imidlertid skal jeg dog tilføie, at Sagen ikke for mig har en saa stor Betydning, at jeg, naar Rigsdagen idethele absolut vil holde paa Loven, som den nu foreligger, vilde finde, at der var Anledning til at modsætte sig den, men jeg troer, som jeg ved anden Behandling tillod mig at sige, at det er vigtigt at faae en bestemt Afgjørelse af, om det er Rigsdagens Mening, at det directe Valg af Medlemmerne til disse Special-Com-